

Артеменко Світлана Богданівна,
кандидат соціологічних наук, доцент,
заступник завідувачої кафедри соціології
ДВНЗ «КНЕУ імені В. Гетьмана»,
sveta_shvets@bigmir.net

Луцюк Аліна Романівна,
студентка I-го курсу, факультету ФЕтаУ, групи ЕП-101
ДВНЗ «КНЕУ імені В. Гетьмана»,
alina.lutsuk2000@gmail.com

КРИПТОВАЛЮТА: ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Чи не найголовнішою ознакою глобалізаційних тенденцій сучасності виступає динамічний розвиток всіх сфер суспільства, зокрема, різноманітних інноваційних технологій.

Інноваційний характер технологій на сьогодні зачіпає як розвиток підприємств, галузей виробництва, сфери виготовлення нової продукції, так і способів зберігання, транспортування та передавання фінансових активів. В цьому контексті сучасні науковці прагнуть вдосконалити вже існуючі форми капіталу, однак при цьому поза увагою залишається дослідження можливих перспектив та ризиків, пов'язаних з функціонуванням нових форм грошових одиниць.

В умовах глобалізації електронні гроші набувають особливої популярності, хоча і з'явилися не так давно. Зауважимо, що цьому сприяли різноманітні фактори, зокрема, як зручність здійснення оплати товарів в інтернет-магазинах, висока швидкість проведення транзакцій, використання сучасних технологій для забезпечення безпеки фінансових угод.

Одним із таких нововведень у галузі електронних грошей виступають криптовалюти. Це цифрові монети, захищені від підробки, які можна зберігати в електронних гаманцях і переводити між гаманцями [2]. Фактично це такі гроші, які дуже схожі на ті, які ми звикли зберігати на своїх розрахункових та інших картках. Однак виникає питання: чи є такий спосіб збереження капіталу ефективним, вигідним та безпечним?

Підкреслимо, що в перші роки свого існування криптовалюта не була відомою та популярною. Проте після появи біткоїнів у 2009 році вона починає користуватися попитом. По суті це так звана система електронної готівки, яка використовує однойменну цифрову валюту, яку часто називають криптовалютою або віртуальною валютою [1].

На офіційному сайті «біткоїн» трактується як інноваційна платіжна система та новий вид грошей, що функціонує без центрального органу управління чи банків, а опрацювання транзакцій та емісія біткоїнів виконується колективно учасниками комп'ютерної мережі Internet [3]. При цьому такі електронні гроші ми можемо використовувати, як звичні нам паперові або електронні. Все ж в Україні такий віртуальний капітал не є офіційно затвердженим, відсутній офіційний орган, який б здійснював контроль даного обігу грошей. З іншого боку, це може також і підвищувати безпеку заощаджень, оскільки жодна особа не може зламати біткоїн-гаманець.

Крім системи віртуальної валюти як Bitcoin, виділяють також Namecoin, Litecoin, PPCoin, Novacoin та інші[5], при цьому біткоїни є найбільш розповсюдженими у світі. Проте, не дивлячись на збільшення популярності криптовалюти, деякі країни відмовляються та навіть забороняють її використання. Серед чинників, які призвели до цієї ситуації, можна визначити недоліки та обмеження криптовалют в цілому.

По-перше, така валюта не контролюється жодним офіційним органом і тому вважається ненадійною. Фахівці стверджують, що багато людей ризикують, купуючи ці гроші. Навіть суд, поки що, нічим вам не допоможе у разі втрати ваших збережень [4]. Тому перш ніж купувати такий капітал, потрібно добре все обмірковувати. По-друге, дані кошти можуть використовуватися для фінансування тероризму, злочинності, для легалізації грошових коштів, отриманих злочинним шляхом. Жодна особа не знає, з якою метою і куди саме витрачаються біткоїни, тому існує небезпека їх нелегітимного використання. Також серед недоліків можна виділити постійне коливання курсу біткоїна відносно валюти США. Звідси неможливо передбачити фінансовий прибуток чи втрати, використовуючи електронні грошові одиниці. До того ж існує небезпека витіснення цього різновиду капіталу реально існуючої маси фінансових активів; з поширенням криптовалют потенційно може зростати корупція, кримінал, дискримінація та інша асоціальна поведінка.

Відмітимо також і переваги цієї системи віртуальних фінансових активів. Серед них можна виокремити таку перевагу, як відсутність додаткової комісії за використання криптовалюти. На думку дослідників, саме ця умова і приваблює споживачів до залучення користування біткоїнами [4]. Однак в цих умовах не

забезпечуються додаткові можливості фінансування різних галузей державного розвитку.

Іншими перевагами використання цієї криптовалюти виступають її «недоступність» та анонімність, конфіденційність. Оскільки біткоїни контролюються єдиною віртуальною системою, тому потенційно це може зменшувати ризики її зламування. Таку систему досить важко зламати і таким чином важко проникнути в чужий гаманець, характер дій споживачів криптовалюти не контролюється жодним юридичним органом. Біткоїн це валюта, що фактично вільна від втручання будь-яких державних і недержавних установ. До того ж перевагами цієї віртуальної грошової системи виступають: відсутність посередників, миттєвість платіжно-розрахункових операцій та відсутність необхідності конвертації у валюту країни здійснення розрахунків. За допомогою біткоїнів можна заключати міжнародні угоди, не брати до уваги різницю в курсі валют, не платити податків взагалі.

Підкреслимо, що в Україні проблематика використання криптовалюти у повсякденному житті громадян є надзвичайно дискусійною і вимагає детального наукового вивчення. Наразі Bitcoin Foundation Ukraine активно працює над просування електронної валюти біткоїн в нашій державі. Зауважимо, що перший банк, який запустив можливість оплати за допомогою біткоїнів для мережі інтернет-магазинів виступає Приват Банк. Сьогодні у нашій державі починають з'являтися нові кафе, ресторани, продуктові магазини, в яких використовується даний різновид оплати товарів і послуг. При цьому і наші народні обранці та інші високі посадові особи часто вказують, що зберігають частину своїх заощаджень у біткоїнах [1].

Узагальнюючи вище означене, можна стверджувати, що криптовалюта та інші електронні замітники грошових одиниць в перспективі набуватимуть більшого розповсюдження та популярності серед громадян України. Передусім це пов'язане з уявленнями населення про фінансову можливість заробити непогані статки, використовуючи криптовалюту, до того сам по собі Біткоїн є унікальним, він відображає нові технологічні ідеї, не маючи на сьогодні ніяких аналогів. Суспільство частіше починає використовувати ці нові форми електронних грошей, залучаючи їх у різні сфери фінансової діяльності. При цьому питання гарантування безпеки є і залишається на сьогодні одним із суттєвих у проблематиці криптовалют, що визначає головні перешкоди у їх

розвитку та поширення в умовах глобалізації. Звідси для забезпечення збільшення частоти використання нових форм електронних грошей серед населення необхідно вирішити ще багато технологічних, економічних та юридичних питань загалом.

Література

1. Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку // Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції. — К.: КНЕУ, 2017. — 280 с.

2. Криптовалюта: що це таке і які перспективи її поширення — думка експертів [Електронний ресурс] // Гроші в кредит. — 2017. — Режим доступу до ресурсу: <http://groshi-v-kredit.org.ua/kryptovalyuta-scho-tse-take-i-yaki-perspektyvy-jiji-poshyrennya-dumka-ekspertiv.ht ml>.

3. Модернізація управління національною економікою: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (24–25 листопада 2016 р.). — К.: КНЕУ, 2016. — 394, [6] с.

4. Попов В. Що таке криптовалюта? [Електронний ресурс] / Вадим Попов // Радіо Свобода. — 2017. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.radiosvoboda.org/a/details/28742278.html>.

5. Руденко Є. Возможности и перспективы развития криптовалют [Електронний ресурс] / Євгеній Руденко // Владивостокский государственный университет экономики и сервиса. — 2016. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.scienceforum.ru/2015/pdf/10657.pdf>.

УДК 336.71.001.76

Білошапка Вікторія Степанівна,
канд.екон.наук, доцент,
доцент кафедри банківської справи
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», м.Київ,
2docent@ukr.net

Продан Мирослава Василівна,
аспірант кафедри банківської справи
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», м.Київ
littleproblem@yandex.ua

ПОТЕНЦІАЛ КРИПТОВАЛЮТИ І БЛОКЧЕЙНУ В КОНТЕКСТІ ПИТАННЯ ДОВІРИ

Банківська діяльність, державне управління, суспільні відносини — все це побудовано на довірі. Зрештою, цінність грошей ґрунтується на колективній вірі в цю цінність. Випущені держа-